

Національна академія педагогічних наук України
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих
Відділ змісту і технологій навчання дорослих
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Факультет мистецтв
Кафедра теорії і методики мистецької освіти та диригентсько-хорової
підготовки вчителя

ПРОБЛЕМА ТВОРЧОСТІ У СУЧАСНІЙ МИСТЕЦЬКІЙ ОСВІТІ

ЗБІРНИК ТЕЗ ТА МАТЕРІАЛІВ

VI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ЧАС МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

28 – 30 березня 2018 року

TIME OF ART EDUCATION

Collection of theses and materials of VI International Scientific-
Practical Conference
«The problem of creativity in modern art education»
March 28 – 30, 2018

Харків

давньогрецькі і філософські релігійні концепції. Цілоком слухним має бути вивчення відомостей щодо нерівномірності досягнень візантійської, британської, ірландської (6-9 ст.) культур, а також знання про ізохронність раннього східного ренесансу в Китаї (епохи Тан і Сун) та європейськогоренесансного процесу(музичного ренесансу 4 ст.); Каролінгського (8-10 ст.), Македонського (9-11 ст.), а також проторенесансного періоду. Значущим для студентів має бути засвоєння досвіду емоційно-ціннісного ставлення до художніх систем південно-китайського і європейського музичного театру 12- 16 ст. Студенти мають осягнути творчі досягнення та естетичну значущість пісенно-оперних цінностей, унікальність виконавської техніки, вокальної вимови, хореографічних елементів та акробатичних прийомів китайської та європейської культурних традицій. Перспективним дослідженням має стати виявлення змісту діади, що складається із досвіду здійснення способів мистецької діяльності з огляду на епохи, що вивчаються, а також виявлення змісту досвіду творчої діяльності митців відповідних епох.

Висновки. Отже, аналітичний матеріал, представлений у дисертації «Методологічні аспекти проблеми історико-типологічної синхронії музичного мистецтва Китаю та Європи», дозволяє оновити зміст мистецької освіти майбутніх викладачів мистецьких дисциплін

Список використаних джерел:

1. Лю Бінцян / Бінцян Лю // Мистецтвознавчі записки. - 2015. - Вип. 27. - С. 13-22. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mz_2015_27_4.
2. Колесников А.С. Философская компаративистика: Восток – Запад: Учеб.пособие /А.С. Колесников. –СПб.: Изд-во С.-Петербур.ун-та,2004. – 390 с.
3. У Голін Китайська виконавська інтонація в європейській вокальній музиці XIX-XX століть: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства: спец. 17.00.03 "Музичне мистецтво" / У Голін. – Одеса, 2006. – 16 с.

УДК 378.091.013: 785.

Овчаренко Н. А.

МУЗИЧНА СЕМІОТИКА ЯК МІЖДИСЦИПЛІНАРНЕ ЗНАННЯ СУЧАСНОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

Постановка проблеми та її актуальність. У творах мистецтва художні смисли існують у закодованому вигляді. Універсальною до виявлення

художніх смислів музичних творів через вивчення специфіки їх мови є музична семіотика, знання якої привнесено з філософії та філології.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідження музичної семіотики ґрунтується на наукових працях різних наукових сфер та видів мистецтва: філософії (Ч. С. Пірс, К. Льюїс), культурології (В. Г. Антонюк), літератури (Р. Барт, Ю. М. Лотман), психології (Ч. Морріс, Р. О. Якобсон), мистецтвознавства (М. Г. Арановський, М. Ш. Бонфельд, О. І. Самойленко, В. М. Холопова, С. В. Шип та інші). Однак дослідження музичної семіотики як міждисциплінарного знання сучасної мистецької освіти потребує наукової розробки та обґрунтування, що і є **метою** публікації.

Виклад основного матеріалу. У філософії поняття «семіотика» розглядається як учіння про знаки, наука про функціонування інформаційних знакових систем, за допомогою яких здійснюється спілкування у людському середовищі (природна мова, система мистецьких та наукових засобів передачі думок та почуттів тощо). Лінгвістика пропонує під семіотикою розуміти наукове вчення про комунікативні системи і знаки, які використовуються у процесі спілкування.

У середині ХХ століття семіотика вийшла за рамки філософії, лінгвістики та знайшла широке застосування у мистецтвознавстві, мистецькій педагогіці тощо. Семіотика музики як синтетичне міждисциплінарне знання має три виміри, які вирізняє в філософії, наразі: семантика – тобто відношення знака (субзнака) і значення, синтактика – відношення, що виникають між знаками (чи елементами знаків), прагматика – відношення між знаками і тими, хто користується ними; для неї є характерним лінгвістичний підхід до виявлення в музичному тексті семантичних одиниць і законів їх комбінацій, тобто синтаксису музичної мови.

Музична семіотика спрямована на системне вивчення музичної мови твору (цілісного знаку та системи його елементів), поетапне осягнення смислу тексту твору в контексті світового культурного досвіду. Усвідомлення майбутніми фахівцями музичного мистецтва смислу музичного твору впливає на створення його виконавської інтерпретації, формування особистісного смислу у такому виді діяльності, зростання ціннісного ставлення до музичного виконавства та педагогіки. Тому, вважаємо доцільним для підвищення рівня професійної підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва до виконавсько-інтерпретаційної діяльності впровадження методу семіотичного аналізу музичного твору, який є за своєю сутністю гуманітарним конгломератом пізнання самої душі музики.

Застосування семіотичного аналізу музичного твору з позиції трикомпонентної моделі семіотики сприяє поглибленому розумінню майбутніми фахівцями музичного мистецтва музичної знаковості і структури мови твору на основі єдності його змісту й форми. Зважаючи на те, що у полі зору семіотики знаходяться механізми утворення тексту, важливим є знання того, як такі структури віднайти та зрозуміти, як вони працюють; застосування семіотичної моделі аналізу музичного твору встановлює нерозривний синтез композитора та втілювача, процес перекодування з вербального висловлювання на музичне. Такий вид аналізу музичного твору здійснюється за трьома етапами: контекстуальним, технологічним, результативно-рефлексивним. Кожний етап базується на принципі додатковості у процесі осягнення смислу тексту музичного твору та засвоєння послідовності його здійснення, що впливає на виникнення свого творчого трактування музики,

Висновки. Отже, музична семіотика як результат міждисциплінарної взаємодії дає можливість підійти до аналізу музичного твору як до динамічного процесу, що потребує постійного творчого пошуку.

УДК 378

Полубоярина І.І.

ПРОБЛЕМА ЕКОЛОГІЇ ДУХУ ТА МОРАЛЬНОГО РОЗВИТКУ СТУДЕНТА - МУЗИКАНТА

Постановка проблеми та її актуальність. Криза сучасної цивілізації привела людство до зміщення акцентів з технологічного розвитку до розвитку духовної, культурної сфер людини. Саме індустріальний та постіндустріальний розвиток став підґрунтям пониження культури людства. Зокрема, сучасні технології вимагають від людини певного способу мислення та дії, знеособлюють його, створюють так зване «інше прагматичне середовище» проживання для нього. Тому створення «еко-етики» як науки стало основою для збереження духовності та моралі людини. У свою чергу, проголошення тези про домінуючу роль матеріального над життям людини; «забруднення ментального середовища»; задоволення утилітарних потреб, а не прагнення до принципів загальнолюдської моралі фактично призводить до нівелювання духовності у сучасному суспільстві.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розробка концептуальних основ морального розвитку студентів-музикантів, на нашу думку лежить в площині впровадження в освітній процес принципу інтеграції знань про